

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, wat betreft de COVID-19-waarborg.

Samenvatting

De uitbraak van het COVID-19-virus heeft als gevolg dat overheden wereldwijd ingrijpende maatregelen nemen ter bescherming van de bevolking. De Europese Commissie publiceerde op 19 maart 2020 een Mededeling waarin ze een “tijdelijke kaderregeling inzake staatssteun ter ondersteuning van de economie vanwege de huidige COVID-19-uitbraak” aannam. Dit wijzigingsdecreet breidt het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen uit met een COVID-19-waarborg in overeenstemming met de tijdelijke kaderregeling van de Europese Commissie.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit decreet wijzigt het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen (hierna: “*het waarborgdecreet*”), gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 20 februari 2004.

De wijzigingen zijn het gevolg van de uitzonderlijke maatregelen die wereldwijd genomen zijn ten gevolge van de uitbraak van COVID-19. Zo neemt de Vlaamse Regering tijdens de COVID-19 crisis extra maatregelen om Vlaamse KMO's en grote ondernemingen te ondersteunen en om te voorkomen dat ze in zware financiële problemen komen. Hierop nam ze onder andere het “*Besluit van de Vlaamse Regering van 13 maart 2020 over erkenning van de Corona crisis en tot afwijking van de waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen*”. Dit Besluit werd op 18 maart 2020 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Ook de Europese Commissie nam maatregelen ten gevolge van de uitbraak van COVID-19. Op 13 maart 2020 heeft de Europese Commissie een mededeling over een gecoördineerde economische reactie op de uitbraak van COVID-19 aangenomen. Hierin bepaalt de Europese Commissie wat lidstaten kunnen doen om de economische gevolgen van de uitbraak van COVID-19 op te vangen. Zo kunnen de lidstaten ten gunste van bedrijven algemeen toepasselijke wijzigingen doorvoeren (bv. uitstel van

belastingbetalingen of subsidiëring van werktijdverkorting in alle sectoren), die buiten het toepassingsgebied van de staatssteunregels vallen. Zij kunnen ook een vergoeding toekennen aan bedrijven die schade hebben geleden als gevolg van en rechtstreeks veroorzaakt door de uitbraak van COVID-19. Dit kan nuttig zijn om bijzonder hard getroffen sectoren te ondersteunen, zoals vervoer, toerisme, horeca en detailhandel. In een begeleidende persmededeling gaf uitvoerend vicevoorzitter Margrethe Vestager diezelfde dag aan dat de Europese Commissie klaar is om, zoals in de financiële crisis van 2008, snel te reageren om overheden te helpen om hun financieringsmiddelen te gebruiken in het belang van de bevolking en van de bedrijven.

Op 20 maart 2020 publiceerde de Europese Commissie een tijdelijke kaderregeling inzake staatssteun ter ondersteuning van de economie vanwege de COVID-19-uitbraak (Publicatieblad van de Europese Unie op 20 maart 2020 (C 91 I/1) (hierna: "*tijdelijke kaderregeling*"). Hierdoor kunnen lidstaten de door de staatssteunregels geboden flexibiliteit volledig benutten om de economie te ondersteunen in de context van de uitbraak van COVID-19. De tijdelijke kaderregeling komt bovenop de bestaande staatssteunregels op grond waarvan de lidstaten al heel wat andere ondersteuningsmaatregelen kunnen nemen om ervoor te zorgen dat er voor alle soorten bedrijven voldoende liquiditeit beschikbaar blijft en dat de economische activiteit tijdens en na de uitbraak van COVID-19 doorgaat.

De tijdelijke kaderregeling omvat daarom een aantal waarborgen. Zo worden bijvoorbeeld de gesubsidieerde leningen of garanties aan bedrijven gekoppeld aan de omvang van hun economische activiteit, op basis van hun loonsom, omzet of liquiditeitsbehoeften, en aan het gebruik van de overheidssteun voor werk- of investeringskapitaal. De steun moet dus bedrijven helpen om de neergang te doorstaan en een duurzaam herstel voor te bereiden.

Dit wijzigingsdecreet beoogt het waarborgdecreet uit te breiden met een waarborg gerelateerd aan de COVID-19-uitbraak, in lijn met de Europese staatssteunregels ten gevolge van de COVID-19 crisis zoals vervat in de tijdelijke kaderregeling. Deze uitbreiding heeft tot doel om de economische gevolgen van COVID-19 via een bijzondere waarborg zoveel als mogelijk te temperen.

Op 15 april 2020 werd het Koninklijk besluit tot toekenning van een staatswaarborg voor bepaalde kredieten in de strijd tegen de gevolgen van het coronavirus gepubliceerd in het Belgisch staatsblad. Er wordt geopteerd voor een subsidiair regime in de zin dat eerst een beroep gedaan moet worden op deze federale waarborgregeling en daarna pas een beroep mogelijk is op de Vlaamse COVID-19-waarborg.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het ontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2020-115 van 3 april 2020.

Op 9 april 2020 heeft de Europese Commissie besloten geen bezwaar te maken tegen de voorgestelde Vlaamse COVID-19-waarborgregeling omdat deze verenigbaar is met de interne markt overeenkomstig de tijdelijke kaderregeling.

Op 10 april 2020 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet dat het decreet betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen wijzigt. De wijziging breidt de waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen uit met een Covid-19-waarborg in overeenstemming met de tijdelijke kaderregeling van de Europese Commissie. Voor dit voorontwerp van wijzigingsdecreet werd het advies ingewonnen van de SERV en de Raad van State.

Op 17 april 2020 heeft de Vlaamse minister, bevoegd voor het economisch beleid, het advies van de SERV ontvangen. De SERV heeft vanuit sociaal-economische invalshoek een aantal aandachtspunten geformuleerd.

De SERV meent dat het maximale bedrag aan waarborgen ten gepaste tijde en rekening houdend met (i) de duurtijd van de coronacrisis en de versoepelde staatssteunregeling, (ii) het uitstaande bedrag en looptijd van de toegestane waarborgen en (iii) de beleidsruimte voor het toekennen van nieuwe waarborgen, (geleidelijk) zou moeten terugkeren naar het oorspronkelijke, doch eventueel aan de index aangepaste, maximum van € 1,5 mld. Het wijzigingsdecreet voorziet deze mogelijkheid.

De SERV dringt aan op een zo groot mogelijke complementariteit van de toepassingsgebieden tussen de federale regeling en de Vlaamse COVID-19-waARBORG. Zoals aangegeven in de memorie van toelichting impliceert het subsidiair regime dat dossiers die onder het toepassingsgebied van het federale 'corona-akkoord' vallen, uitgesloten worden van de Gigarant-COVID-19-waARBORG.

De SERV merkt de wijziging met betrekking tot het werkgelegenheidsengagement op waarbij de woorden "de in het businessplan aangegeven" vervangen worden door de woorden "een vooraf bepaalde". Gegeven het belang ervan, vraagt de SERV dat het tewerkstellingsengagement blijvend wordt gecontroleerd, gemonitord en gerapporteerd. De reden voor deze wijziging van formulering wordt aangegeven in de memorie van toelichting. Gigarant zal het tewerkstellingsengagement blijven controleren, monitoren en rapporteren.

Tot slot dringt de SERV aan op een nauwgezette monitoring van de budgettaire impact. Gigarant zal instaan voor een trimestriële rapportering over de toegekende coronawaARBORGEN (waARBORGbedrag, gewaARBORGd financieringsbedrag, looptijd, risicograad, waARBORGpremie).

Op 29 april 2020 heeft de Vlaamse minister, bevoegd voor het economisch beleid, het advies van de Raad van State (advies 67.283/1) over een voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waARBORGregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, wat betreft de COVID 19 waARBORG ontvangen. Hieronder worden de opmerkingen van de Raad van State één voor één bekeken:

Er wordt gesteld dat het duidelijker is wanneer wordt aangegeven dat de COVID-19-premie een minimale premie is die dient aangerekend te worden in het kader van de tijdelijke waARBORG. Deze wijziging werd opgenomen in het decreet.

Er dient bij de toepassing van de verschillende ad hoc-regelingen opgenomen in hoofdstuk III/1 van het waARBORGdecreet dan ook rekening te worden gehouden met de bijzondere steunregelingen voor de sectoren landbouw en visserij, onder meer wat betreft de omschrijving van het toepassingsgebied ervan. Dit dient niet verder toegelicht te worden in het decreet omdat deze verplichtingen en definities rechtstreeks volgen uit het Europese rechtskader inzake staatssteun voor de sectoren landbouw en visserij.

Met betrekking tot het tewerkstellingsengagement wordt aangegeven dat een individuele beoordeling van een aanvraag in functie van evoluerende omstandigheden niet onmogelijk is, voor zover dit gebeurt met inachtneming van objectieve criteria die gelden voor alle voor een waARBORG in aanmerking komende ondernemingen. De verduidelijking met betrekking tot het tewerkstellingsengagement wordt opgenomen in de memorie van toelichting.

Tot slot werd nog een tekstuele verbetering voorgesteld en weerhouden waarbij de tekst over financieringen "met een looptijd voor of op 31 december 2020" te worden vervangen door de woorden "met een looptijd tot uiterlijk 31 december 2020".

2. INHOUD

Dit decreet voegt in afdeling 4 van hoofdstuk III/1, in artikelen 22/4/1 en 22/4/2, van het waarborgdecreet een COVID-19-waarborg toe die als doel heeft om te remediëren aan de bovenvermelde impact van de uitbraak van COVID-19 op de Vlaamse kleine, middelgrote en grote ondernemingen. Het invoegen van een COVID-19-waarborg brengt het waarborgdecreet in overeenstemming met de mogelijkheden die de Europese staatssteunregels bieden in de tijdelijke kaderregeling. De tijdelijke kaderregeling creëert onder titel 3.2 in punt 24 en 25 de mogelijkheid van het toekennen van een garantie of een lening aan ondernemingen die plotseling met een tekort kampen. Het toekennen van een COVID-19 waarborg voor een beperkte periode kan onder de huidige omstandigheden een passende, nodige en gerichte oplossing zijn. Door het waarborgdecreet aan te passen aan de mogelijkheden die de tijdelijke kaderregeling van de Europese Commissie biedt, wordt een antwoord geboden op de economische impact van de COVID-19-uitbraak.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De Vlaamse Regering hechtte op 6 maart 2009 haar goedkeuring aan de effectieve oprichting en kapitalisering ten belope van 300 miljoen euro van de waarborgvennootschap Gigarant NV (VR 2009 0603 DOC.0243). Op basis van deze kapitalisatie werd een waarborgbudget van 1.500 miljoen euro ter beschikking gesteld.

De economische impact van de COVID-19-uitbraak zal zich volgens de Federale Overheidsdienst Financiën op meerdere fronten laten voelen. Door de opgelegde sluitingen, om de verspreiding van het virus in te dijken, zijn heel wat sectoren sterk getroffen, waaronder de detailhandel, vrijetijdsbesteding, toerisme, horeca, transport en evenementen. Daarbij komt, ongeacht de sector, de sluiting van bedrijven die geen telewerk kunnen voorzien en waar het niet mogelijk is om de maatregel van social distancing te respecteren.

De eerste voorspellingen van de Nationale Bank van België over de economische groei in het kader van haar "business cycle monitor" wijzen op een ernstige vertraging van de bbp-groei op kwartaalbasis. In die context zou de groei van de particuliere en de overheidsconsumptie bestendig blijven, terwijl de groei van de bedrijfs- en residentiële investeringen zou vertragen en de bijdrage van de netto-uitvoer aan de groei van het bbp negatief zou blijven. Hoewel de negatieve impact van de verspreiding van het COVID-19-virus op de groei in het eerste kwartaal beperkt lijkt, zou het effect in het tweede kwartaal aanzienlijker worden.

Gelet op deze grote impact op de economie en de mogelijkheid om het waarborgbudget te verhogen tot 3 miljard euro is het niet uit te sluiten dat het invoegen van de COVID-19-waarborg ook een aanzienlijke impact heeft op het budget van de Vlaamse overheid. Dit budget kan bijgevolg aangepast worden door de Vlaamse Regering.

Het gunstige advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 7 april 2020. De opgemerkte fout in artikel 6 werd aangepast.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 10 april 2020.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er wordt geen impact verwacht.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er wordt geen impact verwacht.

4. VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting door de Vlaamse Regering, zal dit ontwerp behandeld worden in het Vlaams Parlement.

Dit wijzigingsdecreet beoogt het waarborgdecreet uit te breiden met een waarborg gerelateerd aan de COVID-19-uitbraak, in lijn met de Europese staatssteunregels ten gevolge van de COVID-19 crisis zoals vervat in de tijdelijke kaderregeling. Deze uitbreiding heeft tot doel om de economische gevolgen van COVID-19 via een bijzondere waarborg zoveel als mogelijk te temperen. De tijdelijke kaderregeling is van kracht tot eind december 2020. Met het oog op de rechtszekerheid zal de Commissie vóór die datum beoordelen of de kaderregeling moet worden verlengd. In functie van de evaluatie van de Commissie zal ook de Vlaamse Regering deze COVID-19-waarborg ten gepaste tijde kritisch evalueren.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, wat betreft de COVID-19-waarborg, en de bijhorende memorie van toelichting;
2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

DE VLAAMSE MINISTER VAN Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS

Bijlagen:

- het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, wat betreft de COVID-19-waarborg
- de memorie van toelichting
- het advies van de Inspectie van Financiën
- het begrotingsakkoord
- het SERV-advies
- het advies van de Raad van State